Dayanand Science College, Latur, Maharashtra

MGNCRE for "One District One Championship" Award Presentation

Dr Jaiprakash Dargad Principal Dayanand Science College Latur DSCL, A lead Institute

DAYANAND SCIENCE COOLEGE, LATUR

www.dsclatur.org

Established on 1961 by
Dayanand Education Society, Latur
Chairman – Hon. Laxmiraman Bankatlal Lahoti

DSCL, A lead Institute	Affiliation & Recognitions
E a selecti urbenti 1 auditir andre 11 E	Marathwada University, Aurangabad 1961-1994
Personal system	Swami Ramanand teerth Marathwada University, Nanded 1995
	UGC Recognized 2F, 12B 1971
NAAC ST	NAAC Accreditation 1st Cycle 2004 B++ Grade
Government of India Department of Science & Technology Ministry of Science & Technology	DST – FIST Recognized and sponsored 2013
willistry of science & reclinology	Shahu – Fule - Ambedkar Award from Govt of Maharashtra 2014
NA AC 15	NAAC – Reaccreditation A Grade May - 2014
Sparent Sparent	Best College Award from SRTMU, Nanded 2016
	UGC – CPE 2016
The same of the sa	Best Principal Award from SRTMU, Nanded 2016

RUSA Grant under component 9 of Rs 2 Cr

2018

PIONAL HIGHER EDUCATION

DSCL, A lead Institute

Dayanand Science college

DSCL, A lead Institute

DST FIST Recognition 2012 – 13 (67.5 lacks) Ranked in top 100 colleges Career360 survey

MILESTONES OF DEVELOPMENT
Of DSCL
2011 - 2021

NAAC
Reaccreditation
A Grade With
CGPA 3.14
2013 - 14

Best College Award SRTMU, Nanded 2014 - 15

RUSA 2 Cr grant under Comp 9 CPE
Sanctioned by
UGC
2016 – 17
(5 Cr in III
Phases)

A Temple of learning & Research

SAP MOU'S & Collaborations

• In the beginning of every academic Year our institute formulates a SAP portfolio for water management, waste management, sanitation & hygiene

 Accordingly the policy documents are prepared and regularly displayed in the campus & on notice boards.

SAP MOU'S & Collaborations

- Our Institute has also undertaken MOU's and collaborations with some of the Government & NGO agencies to carry out the SAP management and its Properly implementation.
- Our Institute has National Ambient Air Quality Monitoring Project in collaboration with Maharashtra pollution control board, Mumbai. Under this project 3 monitoring stations are installed in different regions of Latur city.

महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

580-5803868,65,63

पाटेशिक कार्यालय, प्लॉट नं अं- ४/१, पर्यावरण भवन, लोकपत्रच्या मागे, चिकलठाणा, औद्यागिक क्षेत्र, जालना रोड, औरंगाबाद,

जाक्र./मप्रनि/प्राकाऔ/ 929

Pt. 21/07/7070

प्रति/

प्राचार्य. दयानंद विज्ञान महाविद्यालय, लातूर.

विषय:- राष्ट्रीय शृद्ध हवा जिल्हास्तरीय नागरी समिती, लातुर गठीत झाल्याबाबत...

संदर्भ:- पर्यावरण विभाग महाराष्ट्र शासन यांचा नागरी स्तरावर समिती गठीत करण्या वावतचा शासन निर्णय क. NCA २०१८/प्र.क./१९६(२)/ता.क.२ वि. १८/०९/२०१९.

महोदय.

उपरोक्त संदर्भिय विषयास अनुसरून पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या उपरोक्त निर्णयानुसार मा, जिल्हाधिकारी, लातुर यांच्या आदेशान्वये राष्ट्रीय शुद्ध हवा जिल्हास्तरीय नागरी समिती, लातुर गठीत करण्यात आली असून, या समितीचे सदस्य म्हणून आपली नियुक्ती करण्यात आली आहे (सदर आदेशाची प्रत सोवत जोडण्यात येत आहे).

आपल्या माहितीसाठी सविनय सादर.

आपला विश्वास,

करीं सदस्य सचिव, राष्ट्रीय शुद्ध हवा जिल्हास्तरीय नागरी समिती, लातुर

MAHARASHTRA POLLUTION CONTROL BOARD

Tel. No. 42382-252672

SUB-REGIONAL OFFICE.

Des Towcos, Opp. Tabail Office, Plot No. Rt. - 2045, Barshi Road.

No MIR'S SECUL TIB. 155

Did. 28/ 03/2020

Principal. Dayanunal Science College.

> Sub: To carry out AAQM unite-NAMP/SAMP on daily basis Ref. How bit National Cover Tribunal codes Original Application No. 681/2018

Maharushira Polluron Control Board has allotted Ambient Air quality Membering Program Re Latur city to your institute under National Ambient Mentoring Program & National Clean Air Program (NCAP) at three stations, i.e. 1) Dayanand Science. College, Latur 2: Bhuichurdin Bisse Bank Vany Collie Latur, and 3: MIDC Water Tank,

Hence, You are requested to carry out ambient nit quality monitoring on regular basis an over schoolsole.

Your's faithfully.

Sub-Regional Officer M.P.C. Board, Latur

Copy Submitted for information to

जा.क. 2020 मि. ए-/16

जिल्हाधिकारी, लातुर यांचे कार्यालय, लातूर R. 26/02/2020

आदेश:-

मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद, मुख्य खंडपीठ, नवी दिल्ली यांनी अर्ज क्र. ६८१/२०१८ मध्ये दि. ०८/१०/२०१८ अन्वये पारित केलेल्या आदेशानुसार, सर्व राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेश With non attainment cities यांनी हवेच्या गुणवत्तेची मानके विहित मर्यादेत आणण्यासाठी, कारवाई करावयाच्या अंतीम तारखेपासून सहा महिन्यांच्या आत योग्य ती कृती आराखडा दोन महिन्याच्या आत तयार करावा. मा. राष्ट्रीय हरीत लवादाने पुढे असेही आदेश दिले आहेत की, सहा सदस्यीय समितीने सदर कृती आराखडा तयार करावा, ज्यामध्ये पर्यावरण, वाहतूक औद्योगीक, नगर विकास, शेती या विभागांचे संचालक आणि सदस्य सचिव, राज्य प्रदूषण नियंत्रणप मंडळ किंवा संबंधीत राज्यांच्या समित्या यांचा सहभाग असावा. तसेच केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने दि. २४/०४/२०१९ रोजीच्या पत्रानुसार राष्ट्रीय शुद्ध हवा कार्यक्रमाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी समिती स्थापन करण्या बाबत आदेश दिले आहेत.

मा. राष्ट्रीय हरीत लवादाचे दि. ०८/१०/२०१८ रोजीचे आदेश व केंद्रीय प्रदुषण नियंत्रण मंडळाच्या दि. २४/०४/२०१९ रोजीच्या पत्रास अनुसरून व शासन निर्णय क्र. एसीए २०१८/ प्र.क्र.१९६(२)/ता.क.२, दि. १८ सप्टेंबर, २०१९ अन्वये खालीलप्रमाणे नागरी स्तरावर समिती गठीत करण्यात येत आहे.

अ.	समितीचे सदस्य	पद
क्र.		1000
٤.	जिल्हाधिकारी, लातूर	अध्यक्ष
₹.	आयुक्त, महानगरपालिका, लातूर	सह- अध्यक्ष
₹.	उप - पोलिस अधिक्षक (मुख्यालय), लातूर	सदस्य
8.	प्राचार्य, राजर्षी शाह् महाविद्यालय, लातूर	सदस्य
4.	प्राचार्य, दयानंद विज्ञान महाविद्यालय, लातूर	सदस्य
Ę	जिल्हा शल्यचिकीत्सक, लातुर	सदस्य

- ३. राष्ट्रीय हुद्ध १वा कार्यक्रमा अंतर्गत सर्व हरक्षेप कार्यक्रम दस्तावेज/ परिचालन मार्गदर्शक तत्वांच्या अव्यक्ष्याचे आणि शहर/ घटकानुसार अंमल बजावणी करणाऱ्या एजन्सी / भागीदारांना अपेक्षित चरिणाय साधण्यासाठी योग्यरित्या कार्यरत आहेत, याची देखरेख करणे.
- 🗴 🖂 सर्वाचा संदर्भित केलेल्या इतर कोणत्याती बार्बीचे पुनरावलोकन करणे आणि आवश्यकतेनुसार या विषयोक्तील शिफारसी करणे.
- 🔍 राष्ट्रीय शुद्ध हवा कार्यक्रमा अंतर्गत शहरातील विशिष्ट घटक/ उपक्रमांसह संघटनांमधील सहकार्यास
- ६ उल्लेख कारवाईच्या प्रगतीचे पुनरावलोकन करण्यासाठी नागरी स्तरावरील समिती दरमहा बैठक आयोजित करेल.
- 🧸 निरिक्षण स्थिती आवश्यक असेल तेव्हा दुसऱ्या कुठल्याही व्यक्तीची निवड करेल.
- ८. चलरो सन्तावरील समिती दररोजच्या देखरेखीसाठी आणि अंमलबजावणीसाठी जबाबदार राहील.
- 🥷 चल्दी सरकरोल समिती मासिक प्रगती अहवाल राज्य पातळवरील वायुगुणवत्ता नियंत्रण समितीर (एक्पुएमस्रो) सादर करेल.

DSCL, A lead Institute

Contribution of the Institute towards the Society

In collaboration with Maharashtra Pollution Control Board, Govt. of Maharashtra

Ambient Air Quality Monitoring Stations In Latur City

Total Grants received From MPCB 9536550/-

Station A- Sensitive area
Site is Dayanand Science College, Latur

Station B- Residential area Site is at Boy's Hostel Ganjgolai, Latur

Station C- Industrial area Site is at M.I.D.C. Water works, Latur

Coordinator

Dr. J S Dargad, Principal

M.Sc. M.Phil. Ph.D

Co-Coordinator (Ind Chem)

Dr. A.M. Chougule

M.Sc. M.Phil. Ph.D

Junior Scientific Assistant

Dhekane N. S. M. Sc.

Field Assistant

- i) Valmiki C. M. B.Sc.
- ii) Wagh M.A B.Sc.
- iii) Khobare K. B. B.Sc.

DSCL, A lead Institute

Sample collection at (Sensitive) Keshawraj School Station

The Field Assistant monitoring and collecting the sample for laboratory analysis.

Jr. Scientific Assistant analyzing the samples for received from monitoring stations.

SAP MOU'S & Collaborations

- Every day air samples from these 3 different areas are collected and analyzed for determining the parameters of RSPM, SPM, NOX, SO2.
- After analyzing the samples the reports are submitted to MPCB, Mumbai. Accordingly, MPCB gives suggestions to Municipal Corporation Latur for further necessary action to reduce the air pollutions of the respective regions.
- This project is working since 2008 and institute has received about 95 lakhs grant from MPCB to run this project.

SAP MOU'S & Collaborations

- A MOU with PCRA i.e. petroleum conservation research association of ministry of petroleum & natural Gas, Govt. of India and under this MOU Institute used to organize several activities for students, teaching & non teaching staffs and for community. The activities basically on energy management, use of nonconventional energy, "Swachhata ke Madhyam Se Satat Vikas, Swachhata Pakhwada" etc.
- Yearly energy audit is done by PCRA.

DAYANAND SCIENCE COLLEGE, LATUR

NATIONAL SERVICE SCHEME

SWACHHATA PAKHWADA-2020

16-31 January 2020

SAP MOU'S & Collaborations

- A MOU with Greentex Environmental, Pune to carry on sustainable Environmental practices for our institute. Also Greentex Environmental do Environmental and Green Audit for our Institute.
- MOU with Patil Honey bee Keeper, Chakur.
   Field visit, Workshops, honeybee projects are conducted for students
- Several collaborative environment activities are organised with local NGO's to protect institutes green campus.

Greenery

- Our campus is full of greenery with varieties of plants with number of species more than 500 species are planted with a well designed botanical garden which includes medicinal plants.
- Plantation and greenery is always promoted in vacate areas and around every building in the campus.
- Students from Botany Department regularly visits to "van vibhag", hilly areas for the collection of new species of plants. Students actively participates in "van mahostav", tree plantation, environmental rallies.
- Microbial Bio-fertilizer production unit is constructed in the campus. The Bio-waste of the campus is collected and used for this unit. This Bio-fertilizer produced is used for the plants of the campus.

Greenery

- Bio-waste includes hostel mess food waste, canteen food waste, waste papers, cloths, dry leaves and plant waste.
- No use of herbicides and pesticides for maintaining the greenery on campus outdoors and indoors.
- Institute also developed small nursery in the campus.
- Institute organizes workshops for farmers on "Organic Farming", fish pounding, air pollution awareness, soil testing etc. Biotechnology Department has tissue culture laboratory. Ban on plastic, disposable items, and plastic bags are strictly followed and notified to every stake holders.

Greenery

- Weekly institute follows no vehicles day in the campus.
   Few of our staff members uses battery powered vehicles.
- Institution has been recognised and awarded as Green & Clean Campus by certificate by Latur Municipal Corporation
- Management of our institute formed a policy for monitoring aspects of Greenery with dedicated staff and periodic reports-system.

महेश नवमीनिमित्त २०० वृक्षांची लागवड

लाबुर/प्रतिनिधी : महेश नवर्मीनिमन लाबुर जिल्ला म हिन्नरी समेर्थ्यावतीने श्री केनाव बालावी देवस्थानच्या याकतपुर रोडवर रविवारी २०० वृक्षांची लागवड करण्यात आली. तसेच वेथील श्री व्यवस्टेश यालावी मंदिरच्या सभागृहात १० वी व १२ बीच्या गुणवंत विद्यार्थांचा सत्कार करण्यात आला. वाप्रसार करण्यात आला.

उपायुक्त पुनीत डागा, परिवहत्त विभागाचे (आरटीओ) निरीक्षक सचित्र बंग, दधानंद विज्ञान महाविद्यालयाचे प्राचार्य डां. क्षयप्रकाश दरगढ, लातूर किल्का माहेरच्छे सभेचे अभ्यक्ष राज-कुमार पह्नोड, श्रीकिशन भन्म-।डां, सचित्र सस्त्वनारायण हेड्डा, कोषाप्यक्ष फुलचंद्र कावरा आर्दीची प्रमुख उपस्थिती होती. श्री केशव बालावी देवस्थानचे

जोपासना देवस्थानच्यावतीने करण्यात येणार असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले. सार्यकाळी श्री व्यंकटेश बालाजी संविराच्या सभागृहात गुणवंत विद्याच्यांचा

मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमास प्रेमकिशोर मुंदडा, ओमप्रकाश सारडा, बालकिशन मुंदडा, महिला संघटनच्या अप्यक्षा विभा गिल्डा, युवा पनस्थाम गिल्डा, राजेंद्र माल-पाणी, रामेश्वर गिल्डा, गणेश हेड्डा, राजकुमार सोनी, प्रल्हाद चांडक, राजगोपाल बाहेती, सुनिल झंबर, महेश तोष्णीवाल,

Component Water Conservation

- In the campus an adequate water supply is available. Big well is in the campus in which 12 month water availability is there. In addition 6 bores facilities are available in the campus.
- Dedicated staffs are appointed for water maintenance and inspection. Periodically repairs of leaking tap and pipes are done. Water waste in toilets is controlled by push type water taps and two way flushing system are used.

Saturday 2019/07/13

लातूरकरांनी संवेदनशील व जागरूक होऊन प्रदुषणाला आळा घालावा : डॉ. गितांजली कौषिक

महाराष्ट्र राज्य प्रदूषण मंडळ व महानगरपालिका, लातूर आणि दयांनद विज्ञान महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'महाराष्ट्रातील युवकांना हवेच्या गुणवत्तेची माहिती' या विषयावरील एक दिवसीय कार्यशाळा संपन्न झाली. या कार्यशाळा कार्यक्रमप्रसंगी व्यासपीठावर आय. आय. टी. दिल्ली येथील डॉ. गितांजली कौषिक, प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश दरगड, उपप्राचार्य डॉ. एस. एस. बेल्लाळे, एम. पी. सी. बी. चे फिल्ड ऑफिसर आर. जी. क्षिरसागर, श्री. एन. पी. दारशेवाड, कार्यक्रम समन्वयक व औद्योगिक रसायनशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. आण्णाराव चौगुले यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

लातरच्या हवेची गणवत्ता ही केंद्रीय प्रदुषण मंडळ, दिल्ली व जागतिक आरोग्य संघटना यांनी दिलेल्या मानकापेक्षा काही प्रमाणामध्ये जास्त आहे. त्याचे मुख्य कारण म्हणजे लात्र शहरातील औद्योगिकरण, वाहनाची वाढती संख्या, अशी आहे.

त्यामळे या प्रदर्षणाला आळा घालण्यासाठी व शैक्षणिक लातूर पॅटर्नप्रमाणे प्रदृषणविरहीत शहर निर्माण करण्यासाठी महानगरपालिकेने काही उपाययोजना केल्या आहेत. त्य उपाययोजनांची स्वत:पासन अंमलबजावणी केली पाहिजे. 'झाडे लावा, झाडे जगवा' असा उपक्रम राबवन झाडांची संख्या वाढविली पाहिजे. लातुर महानगरपालिकेला साथ देत लातुरकरांनी संवेदनशील व जागरूक होऊन प्रदूषणाला आळा घातला पाहिजे, असे प्रतिपादन, आवाहन पाँवर पाँईट प्रझेंटेशनदारे

महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश दरगड यांनी अन्न, वस्त्र, निवारा या मूलभूत गरजाप्रमाणे हवेचे मानवी जीवनात किती महत्व आहे हे सांगण्याबरोबर महाराष्ट्रातील एकण १७ शहरे प्रदिषत का झाली व लातूरची स्थिती काय आहे याविषयी अनमोल

कार्यक्रमाच्या प्रास्ताविकातून फिल्ड ऑफिसर आर. जी. क्षिरसागर यांनी प्रदुषनाची विद्यार्थी बहुसंख्येने उपस्थित होते.

कारणे व उपाय सांगितले. कार्यक्रमाचे सत्रसंचालन ऋतजा म्हेत्रे व मयरी काळे यांनी संयक्तरित्या केले तर आभार डॉ. आण्णाराव चौगले यांनी मानले. या कार्यक्रमाप्रसंगी डॉ. चंद्रशेखर स्वामी, डॉ. रविंद्र सोळंके, प्रा. शिवाजी आळणे, प्रा. राहल जाधव, डॉ. रामशेडी शेटकार, प्रा. नवनाथ ढेकणे, श्री. अक्षय कुलकर्णी, श्री. मोहसिन शेख, अमोल व्यवहारे, स्वामी आकाश, मनोज वाघ आदि, प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी आणि

वनस्पतीचे संवर्धन करणे काळाची गरज

'दयानंद'मध्ये कार्यशाळा : डॉ.एस.आर. यादव यांचे प्रतिपादन

लोकमत न्यूज नेटवर्क

लातुर : मानवी जीवनामध्ये वनस्पतीचे स्थान महत्त्वाचे असन, त्याचे संवर्धन करणे काळाची गरज आहे. औषधीमध्ये जास्तीत जास्त वनस्पतींचा उपयोग केला जातो. म्हणून वनस्पतीशास्त्र हे मुलभृत शास्त्र आहे. त्यामळे त्याचे संवर्धन हे काळाची गरज असल्याचे प्रतिपादन शिवाजी विद्यापीठाचे प्रो.डॉ.एस.आर. यादव यांनी येथे केले.

बंगळ्ठ, इंडियन नॅशनल सायन्स उदघाटन कार्यक्रमप्रसंगी ते बोलत उपस्थिती होती. ॲंकॅडमी न्य दिल्ली व द नॅशनल ऑफ होते. मंचावर गोवा विद्यापीठाचे डॉ.

 प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश दरगड म्हणाले. रिफेशर कोर्सच्या माध्यमातन शिक्षकांना माहितीची आदानप्रदान होते. त्याचा फायदा विद्यार्थ्यांच्या यशस्वी भविष्यासाठी होतो. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक माजी प्राचार्य आर.एस. लडा यांनी केले. कोर्समधील बंगळरु, हैदराबाद, पणे, नागपर, कोल्हापर, औरंगाबाद येथील निमंत्रित शास्त्रज्ञांचे वनस्पती शास्त्रातील मार्गदर्शक सर्वांसाठी लाभदायक ठरेल, असेही ते म्हणाले. रिफ्रेशर कोर्ससाठी महाराष्ट्राबाहेरील ३५ प्राध्यापक सहभागी झाले आहेत. सुत्रसंचालन विधि पळसापुरे तर आभार डॉ. चंद्रशेखर स्वामी यांनी मानले.

विजान महाविद्यालय यांच्या संयक्त दरगड, माजी प्राचार्य आर.एच. लड्डा, विद्यमाने आयोजित वनस्पतीशास्त्र या वनस्पतीशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. इंडियन ॲकॅडमी ऑफ सायन्स विषयावर आयोजित रिफ्रेशर कोर्सच्या

सायन्सेस अलाहाबाद आणि दयानंद वर्नार्ड रॉडिंग्ज, प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश चंद्रशेखर स्वामी यांची प्रमख महत्त्वाचा ठरणार आहे.

डॉ. यादव म्हणाले, मानवी जीवन होती.

जैन सोशल ग्रुपच्या वतीने नेत्र तपासणी

लातूर : जैन सोशल ग्रप आणि प्रिया नेत्र रुग्णालय यांच्या वतीने डॉ. भालचंद्र यांच्या स्मतिदिनाचे औचित्य साधन गरीब व गरज रुग्णांसाठी मोफत व समाज उभारणीमध्ये शिक्षकांची भूमिका महत्त्वाची आहे. वनस्पती नेत्र तपासणी करण्यात आली.

शास्त्राकडे विद्यार्थ्याचा कल वाढत उद्घाटन महापौर सुरेश पवार आहे. त्यामळे त्याविषयी गोडी यांनी केले. यावेळी डॉ. भालचंद्र वाढविण्यासाठी वनस्पतीचा अभ्यास डॉ.बी.व्ही, माने, डॉ. प्र.के, शहा, जैन सोशल ग्रपचे अध्यक्ष राजेश शेठ. यावेळी उपप्राचार्य डॉ.एस. सचिव अजय शहा, लिनेश सेठ, चंद एस. बेल्लाळे. डॉ. यवराज सारणीकर. सोळंकी. शिरीष कलकर्णी. डॉ. श्रीरंग डॉ. रविंद्र सोळके. डॉ. नंदिनी कोरडे. दाताळ, रणजित गांधी, लितेश शहा. डॉ. ललित ठाकरे, प्रा. रोहिणी शिंदे, हरिश पोडवाल, रिलेन वलाणी प्रा. मनीषा गरमे, प्रा. शरद सतीशचंद्र सेठ, राकेश शहा यांची गंगावणे. डॉ. रामशेटी शेटकार. उपस्थिती होती. शिविरात डॉ. प्र.के. मोहसीन शेख, अक्षय कलकर्णी शहा यांनी तपासणी केली. आदींसह प्राध्यापकांची उपस्थिती सत्रसंचालन शिरीष पोफळे तर लितेश शहा यांनी आभार मानले.

National level Refresher Course in Botany

chichad

कार्यशाळा... दयानंद विज्ञान महाविद्यालयामध्ये वनस्पतीशास्त्र विषयावरील कार्यशाळेचे उद्घाटन करताना डॉ.एस.आर. यादव. समवेत प्राचार्य जे.एस. दरगड, माजी प्राचार्य आर.एच. लहा, डॉ. चंद्रशेखर स्वामी, बर्नार्ड रॉडिंग्ज आदी.

Vending Machines donated by Maheshwari Mahila Mandal Latur

▶आकाश घोडके

►क्षयरोग नियंत्रण जनजागृती आणि आरोग्य चिकित्सा शिबिर

क्षयरोगमुक्तीसाठी प्रत्येकाने पुढाकार घ्यावा

लातूर : प्रतिनिधी

आहारशास्त्र. व्यायामशास्त्र. आर्यवेद या संदर्भात जागरूक राहन प्रत्येकाने आरोग्याची काळनी घेतली पाहिजे. कारण ज्या देशातील रोगी लोकांची संख्या जास्त आहे त्या देशाचा विकास लवकर होऊ शकत नाही, म्हणूनच डब्ल्यू. एच. ओ.चे सर्व उपक्रम लक्षात घेऊन क्षयरोगमुक्त भारतासाठी प्रत्येक नागरिकाने पढाकार घेतला पहिजे, असे प्रतिपादन म. फले वहउद्देशीय सेवाभवी संस्थेचे अध्यक्ष आकाश घोडके यांनी केले.

दयानंद विज्ञान महाविद्यालयात यु.जी. I nevenand Science College. सी. सीपीई अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजना, रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा. राहल जाधव, ग्रामीण व शहरी भागातील लोकांनी देव, प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे तज्ज्ञ र जनजागृती आणि आरोग्य चिकित्सा शिविर' यांची प्रमुख उपस्थिती होती. या विषयावर एक दिवसीय शिविराचे आयोजन

राष्ट्रीय छात्र सेना आणि विद्यार्थी कल्याण 🛮 डॉ. श्रेयस माहरकर, कॅप्टन डॉ. विजेंद्र धर्म, अंधश्रध्दा, गंडेदोरे याला बळी न मंडळाच्या संयुक्त विद्यमाने 'क्षयरोग नियंत्रण चौधरी, डॉ. स्नेहल सांगले, डॉ. कृष्णा पवार पडता वैज्ञानिक दृष्टिकोन ठेवून क्षयरोग

आज भारतात मध्मेह, कर्करोग, करण्यात आले होते. या प्रसंगी साधन व्यक्ती कृपोपण, काविळ, मलेरिया, क्षयरोग म्हणून घोडके वोलत होते. कार्यक्रमाच्या यासारख्या अनेक रोगांच्या व्याधींनी अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश दरगड माणसांना ग्रासले आहे. या रोगांना होते. या वेळी जिल्हा क्षयरोग केंद्र लातरचे आणि क्षयरोगाला प्रतिबंध घालण्यासाठी

तपासणी केली पाहिजे. टी. बी.मक्त भारत करण्यासाठी त्याची लक्षणे, हा रोग होण्याची कारणे लक्षात घेऊन सुदृढ आरोग्य, निरोगी यांनी मानले. या प्रसंगी डॉ. महेश करा शरीरासाठी प्रत्येकांनी काळजी घेतली प्रा. श्वेता लोखंडे, डॉ. रामशेट्टी शेटक

या प्रसंगी गोलमाल यांनी शिकरे, अक्षता स्वामी आदी प्राध्याप पांडुरंग गोलमालू, उपग्राचार्थ डॉ. एस. शासनाकडून ठोस पावले उचलली जात क्षयरोगमुक्तीसाठी भारतात जनजागृतीची शिक्षकेतर कर्मचारी आणि विद्यार्थी उपरि एस. बेह्मळे, प्रा. डॉ. अण्णाराव चौगुले, आहेत, असे सांगुन घोडके म्हणाले की, अत्यंत आवश्यकता आहे, असे ते म्हणाले. होते.

उपप्राचार्य डॉ. बेल्लाळे यांनी क्षयरोग मानवी आरोग्याच्या दृष्टीने अत्यंत गहन प्र असन या प्रश्नाची सोडवणक करण्यासा समाजातील क्षयरोगी माणुस हा डॉक्टरन निदर्शनास आणुन दिला पाहिजे ते प्रत्ये माणसांचे आद्य कर्तव्य आहे ते पार पा रोगमुक्त भारत निर्माण करण्यासाठी प्रय केला पाहिजे, असे ते म्हणाले, या वे डॉ. सारिका देशमख, सरिता शेंडे, अनि वाठोरे, डॉ. ऋषिकेश खरोळकर, अरु सोनार, दपीक पवार यांनी मार्गदर्शन केले.

या वेळी रक्त तपासणीसाठी भातांग टेक्निशियन यांनी रक्त तपासणी केल कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. अण्णार चौगुले यांनी केले. सुत्रसंचालन ऐश्व अंधारे यांनी तर आभार डॉ. विजेंद्र चौध विकास मोरे, प्रवीण भालेराव, विंबीर

पर्यावरणपूरक करता येऊ शकतो प्लास्टिकचा उपयोग

राष्ट्रीय रासायनिक प्रयोगशाळेतील ज्येष्ठ शास्त्रज्ञ डॉ. वडगावकर यांची माहिती

take then the little in the met med naferne felte a creme eine en in it abmittebeliebe eine tra febrar cript fo form it ment amende tipe me system) are finder that region in many strainer, crossen worden nebrenite att f vi vi uni vi. 42 v venthe som at ight wifer eine d tolered stand wrom made studies tolered adult nelevant martin rate and men to tende and a rate etc of way were note and a solver say and say report say fraudy folia di ampirore ana ausa sinnia ulta resa savaga saferet, ana to not ut to this being times to be being being and a street to the being placed under schools, of other sign was not stady may wad all female serve but त्रका भाग राज्य हो केवर सीति त्रका कारणाव कर कहता प्रतिक त्रिक पूरत प्रता त्रिक प्रवा कर प्रवा प्रवा कार epiner wit new bot . Inflor day recept winn britishness and within the left diffe the figure interest new for tion wirde gen were was liebe neb bei beite betreite ut zich ver beite beit minutes and the otherwise fit and and are were when the otherwise on the treatment findings of a treat making the self also is fire over firm margier on an over-tire which make make where were may be an also over the self-tire. bliefe yet (i.e. ut 'th', totall groun dig town whites fiel lifer with in serial get tell modified wat it whiteset fire yet, sold tobs also

tree or an act a crear more and nation access being little and all a manufacture and all a crear and any or from more an all a second and an all a crear and a cre

महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

प्रादेशिक कार्यालय, प्लॉट नं ओ- ४/१, पर्यावरण भवन लोकपत्रच्या मागे, चिकलठाणा

औद्यागिक क्षेत्र, जालना रोड, औरंगाबाद. fer 2/ /02/2020

जाक्र./मप्रनि/प्राकाऔ/ 929

प्राचार्च,

दयानंद विज्ञान महाविद्यालय, लातूर.

विषय:- राष्ट्रीय शुद्ध हवा जिल्हास्तरीय नागरी समिती, लातुर गठीत झाल्याबाबत.

संदर्भ:- पर्यावरण विभाग महाराष्ट्र शासन यांचा नागरी स्तरावर समिती गठीत करण्या बाबतचा शासन निर्णय क. NCA २०१८/प्र.क्र./१९६(२)/ता.क्र.२ दि. १८/०९/२०१९.

उपरोक्त संदर्भिय विषयास अनुसरून पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या उपरोक्त निर्णयानुसार मा. जिल्हाधिकारी, लातूर यांच्या आदेशान्वये राष्ट्रीय शुद्ध हवा जिल्हास्तरीय नागरी समिती, लातूर गठीत करण्यात आली असून, या समितीचे सदस्य म्हणून आपली नियुक्ती करण्यात आली आहे (सदर आदेशाची प्रत सोबत जोडण्यात येत आहे).

आपल्या माहितीसाठी सविनय सादर.

आपला विश्वास्,

करीता सदस्य सचिव, राष्ट्रीय शुद्ध हवा जिल्हास्तरीय नागरी समिती,

पाटेशिक अधिकारी, म.प.नि.मंडळ, औरंगाबाद

पत माहितीसाठी सादर:-

सह- संचालक (ह.प्र.नि), म.प्र.नि.मंडळ, मुंबई

Water Conservation

- Rain water harvesting is done for whole the campus. The rain water of roofs is collected by PVC pipes and all the building pipes are joined together for a single out late which is dipped in ground sock pit. Ground rain water is collected in the campus drainage system to a common drainage which is connected to college common well.
- Institute has installed 30000 liter capacity STP (water recycling plant) amounting Rs. 15 lakhs. The hostels water is recycled and used for cricket ground and gardening purpose. Sprinklers are used for gardening and for stadium. Software operated sprinkle system is used for cricket stadium.

द महाविद्यालयात नीलक्रांतीवर कार्यशा Water Disposal System:

क्ष लक्ष्मीरमण झाले. यावेळी रांची प्रमुख

ळेचे उद्घाटन करताना लक्ष्मीरमण लाहोटी. यावेळी रमेश बियाणी, डॉ. जयप्रकाश दरगड, डॉ. विश्वास शेंबेकर, अरविंद सोनवणे. अभय देशपांडे आदी.

प्रास्ताविक प्रा. ३

The Rain Water from campus is collected well and it is reused maintaining greener college campus. The also used for Fire Pro system in overall car

पर्यावरणाचे संवर्धन हीच उ आरोग्याची खरी गुरुवि

प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश दरगड यांचे मत

R.O. Water Filter Plant for Drinking Purpose:

Sewage Water Treatment Plant:

The Waste water is collected from Girls Hostel & Purified. The Pure Water is used to maintain Greenery in Cricket Ground

TO THE REAL PROPERTY.

Measures for Water Conservatio

The water from the top of roof is collected and rain water harvesting is achieved. The water is also collected in tank to use it in Chemistry Department as distilled water for practical's.

Component Water Conservation

- Fire frightening system is installed for whole the campus. In laboratories and other departments fire Extinguishers are used. The system installed is costing Rs. 38,38921 Rs.
- "Water Audit" is yearly conducted by "Greenex Environmental" pune.
- Institutes staff has donated Rs. 2,34,000 (one day salary) to "Water Jalshaktti Abhiyan" of latur.

Waste and Sustainability

- Institute follows the waste Management collected in every building of the campus and collected solid waste is given daily to the local Municipal Corporations vehicle.
- Ramps, Wheelchairs and supportive equipmental facilities are available for differently abled peoples.
- For cleaning the toilets AMC is given to the specified agency. Daily 8 to 10 times the toilets are cleaned. Vending machines are kept in toilets.

दयानंद विज्ञान महाविद्यालयाच्या वतीने सहा संगणकांची भेट

लातूर : प्रतिनिधी

येथील दयानंद विज्ञान महाविद्यालयाच्या वतीने लातूर येथील श्रीमती सुरजकुँवरदेवी लाहोटी क्रिएटिव्ह किड्स शाळेस सहा संगणक देणगी स्वरुपात भेट देण्यात आले. याप्रसंगी प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश दरगड, उपप्राचार्य डॉ. सिद्धेश्वर बेंह्मळे, डॉ. लिलत ठाकरे, डॉ. रोहिणी शिंदे यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

सध्याचे युग हे संगणकाचे असून या कोरोना काळात ऑफलाईन शिक्षणापेक्षा ऑनलाईन शिक्षणावर जास्त भर दिला जात आहे. त्यामुळे अध्ययन आणि अध्यापनात संगणकाचा जास्तीत

आले, असे प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश दरगड

अरविंदराव सोनवणे, सचिव रमेश बियाणी,

page- 8 16 Jul 2021

एकमत

▶दयानंद विज्ञान महाविद्यालयात संरक्षण से स्वच्छता विषयावर वेबिनार

▶लक्ष्मीरमण लाहोटी यांचे मत

ऊर्जा संवर्धन, स्वच्छतेसाटी समाजाने पुढाकार घ्यावा

लातुर : प्रतिनिधी

दयानंद शिक्षण संस्थेच्या अंतर्गत सौर ऊजेंसारखे उपक्रम राबवून आज ६० ते ६५ टक्के ऊर्जीनिर्मिती केली जाते. भविष्यात शंभर टक्के ऊर्जेची निर्मिती केली जाईल. उर्जा निर्मितीत स्वयंपूर्ण होऊन दयानंद शिक्षण संस्था वाटचाल करेल. उर्जा संवधनासाठी समाजाने, विद्यार्थी यांनी पुढाकार घ्यावा. स्वच्छ भारत, सुंदर भारतासाठी एक पाऊल पुढे टाकले पाहिजे, असे प्रतिपादन संस्थेचे अध्यक्ष लक्ष्मीरमण लाहोटी केले.

दयानंद विज्ञान महाविद्यालय व पेट्रोलियम संरक्षण अनुसंघान संघ, भारत सरकार यांच्या संयुक्त विद्यमाने राष्ट्रीय स्वच्छता पंघरवडानिमित्त 'संरक्षण से स्वच्छता 'या विषयावर एक दिवसीय ऑनलाईन वेबिनारचे आयोजन करण्यात आले होते. या प्रसंगी ऊर्जा लेखापरीक्षक केदार खमितकर, देविदास कुलकर्णी, स्वाती कुमारी, प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश दरगड, उपप्राचार्य डॉ. सिद्धेश्वर बेंड्राळे, वेबिनार समन्वयक डॉ. मनीषा गुरमे, प्राचार्य डॉ. शिवाजी गायकवाड, प्रा. श्वेता लाखंडे आदी उपस्थित होते.

खमितकर म्हणाले की, जागतिक स्तरावर भारताची बलसंपन्न व विकसित देश

म्हणून वाटचाल सुरू आहे. या वाटचालीमध्ये भारतातील प्रत्येक नागरिकांनी महात्मा गांधीजींचे स्वप्न साकार करीत स्वच्छ भारत अभियाना अंतर्गत एक पाऊल पुढे टाकले पाहिजे. भारताला जर आणखीन सक्षम बनवायचे असेल तर स्वच्छता हीच खरी सेवा हे ब्रीप घेऊन या चळवळीत दयानंद शिक्षण संस्थेने जा पढाकार घेतलेला आहे. त्या पद्धतीने सीरऊर्जची

निर्मिती केली पाहिजे. व्यक्तिगत जीवनापासून देश पातळीपर्यंत स्वच्छतेसाठी नेहमी अग्नेसर राहिजे पाहिजे. स्वच्छतेचा अग्रदूत म्हणून कार्यं केले पाहिजे. झाडे लावा आणि पाणी जिरवा यासारखे उपक्रम राववून पर्यावरणाचे संतुलन राखले पाहिजे. स्वच्छता हीच उत्तम आरोग्याची आणि रोगमुक्त जीवनाची खरी गुरुकिल्ली आहे. स्वच्छतेच्याशिवाय माणसाचे जीवन व्यर्थ आहे. कुलकर्णी म्हणाले की, दयानंद शिक्षण संस्थेने सीर ऊर्जेसारखे उपक्रम राबवण्याबरोबर ऊर्जा, इंधन आणि स्वच्छतेची चळवळ वृद्धिंगत केली आहे. पर्यावरणाची स्वच्छता, पाण्याचा योग्य वापर अशा विविध कार्यातून त्यांनी आपले योगदान दिलेले आहे. बावॉगॅसची निर्मितीसारखे प्रकल्प राबवून ही चळवळ त्यांनी पुढे चालू ठेवावी असे ते म्हणाले. स्वाती कुमारी यांनी स्वच्छतेचे महत्त्व सांगताना स्वच्छतेसाठी प्रत्येकांनी वेळ द्यावा. स्वच्छतेतूनच उत्तम स्वास्थ्य, आरोग्य राहते.शिवाय स्वच्छतेतून देश समुद्ध करा असा संदेश त्यांनी दिला.

यावळी डॉ. युवराज सारणीकर, डॉ. रवींद्र सोळके, डॉ. लित ठाकरे, डॉ. आण्णाराव वौगुले, डॉ. निंदनी कोरडे, डॉ. रोहिणी शिंदे, डॉ. विश्वनाथ मोटे, डॉ. जमन अनगुलवार, प्रा. मेघा पंडित, डॉ. रामशेट्टी शेटकार, प्रा. किरण भिसे, डॉ. कीर्तने, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. अनिलकुमार माळी, दिलीप नागरणोजे, डॉ. प्रशांत मान्नीकर आदी प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी उपस्थित होते. या वेबिनारचे प्रास्ताविक प्राचार्य डॉ. सिद्धेश्वर बेह्नाळे यांनी केले. सूत्रसंचालन प्रा. श्वेता लोखंडे यांनी केले तर आभार डॉ. मनीषा गुरमे यांनी मानले.

Waste and Sustainability

- Garbage bins are appropriately labeled as dry waste/ wet waste, colored code bins are used for the collection of different waste.
- Outdated but operative computers are donated to schools. Electronic Equip metal e-waste parts are reused after repairing. The batteries, florescent lighting, outdated lab materials and other hazardous products properly disposed.

Waste and Sustainability

GUITANCI

- The mess, canteen dining spaces/ kitchens/storage are sanitized. The major waste of canteen and mess are used for MICROBIAL CULTURE COMPOSTING biofertilizer plant.
- Institute promotes and reducing encourage paper wastage promoting digital notes, notifications are issued to all the stakeholders by email, E-LMS etc.

Waste Segregation & Disposal System and Cleanliness drive

NSS & NCC Activities for Cleanliness drive:

Principal Staff & NSS & NCC Students Involved in cleaning the Campus & the waste is collected in compost plant used as manure for maintaining green campus.

 The activities are arranged on 15th August, 26th January, NSS day, NCC day, Sundays alongwith the involvement of Staff members and Students. Tree Plantation Programs are also organised in Rainy season.

शिबिरात ४२ विद्यार्थ्यांचे रक्तदा

दयानंद विज्ञान महाविद्यालयातील रासेयो व राष्ट्रीय छात्रा सेना यांचा उपव लातूर : प्रतिनिधी

येथील दयानंद विज्ञान महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना व राष्ट्रीय छात्र सेना यांच्या संयुक्त विद्यमाने दि. ३१ जानेवारी रोजी रक्तदान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये ४२ विद्यार्थ्यांनी रक्तदान केले.

शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व सर्वोपचार रुग्णालय येथील डॉ. स्नेहल सांगळे, डॉ. कृष्णा पवार व गिरीश मुसांडे यांनी रक्तदान शिबिरासाठी पुढाकार घेतला. रक्तदान हे सर्वश्रेष्ठ दान असून रक्तदान केल्याने एखाद्या व्यक्तीचा जीव वाचतो.

रुग्णाच्या अडीअडचणीत रक्त हे अत्यंत उपयोग येते. या उदात्त हेतूने महाविद्यालयात रक्तदान शि

प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश दरगड, उपप्रा डॉ. एस. एस. बेल्लाळे यांच्या मार्गदर्शनातून रा कार्यक्रमाधिकारी प्रा. राहल जाधव, डॉ. श्रे माहरकर आणि राष्ट्रीय छात्र सेनेचे कॅप्टन डॉ. वि चौधरी यांनी रक्तदान शिविरासाठी परिश्रम घेर या रक्दान शिविर प्रसंगी महाविद्यालयातील विभागप्रमुख, प्राध्यापक आणि रासेयो व राष्ट्रीय र सेनेतील स्वयंसेवक हे बहुसंख्येने उपस्थित होते.

दयानंद शिक्षण संस्थेने आदर्श निर्माण केला : राज्यमंत्री बनसोडे

दयानंदच्या स्मार्ट बोर्ड टीचिंग क्लास रुमचा शुभारंभ

लातूर : प्रतिनिधी देशभरात कोविड संसर्गजन्य रोगामले लॉकडाउन असल्याने व्यवहार,शैक्षणिक असताना विष्यार्थाचे नुकसान होवू नये यासाठी दयानंद शिक्षण संस्थेने ऑनलाइन टीचिंग देऊन विष्यार्थ्यांना घरबसल्या शिक्षण देन्याचे कार्य लात्र च्या दयानंद शिक्षण संस्थेने केले असुन या राज्य संस्था करा असुन या हार्याची राज्य सरकारने दखल रेत राज्यात शैक्षणिक क्षेत्रात लातूरच्या दयानंद शिक्षण संस्थेने आधुनिक तंत्राचा वापर करुण आदर्श निर्माण केला आहे असे बहुमोल विचार राज्याचे पर्यावरण राज्य मंत्री नामदार संजय बनसोडे यानी येथे बोलताना व्यक्त केले

लात्र वाणिज्य महविध्यालयातील स्मार्ट टीचिंग व क्लास रूम चा शुभारंभ त्यांच्या हस्ते शनिवारी ६जुन रोजी करन्यात आला त्याप्रसंगि रोजी कारन्यात आला त्याप्रसंगि ते बोलत होते फिलकत दिस्टेंस टेवत शैक्षणिक उपक्रमाच्या कार्यक्रमास्य प्रमुख अतिथी म्हनुन नंबरल शुगर चे अध्यक्ष बी बी टोम्बरे उपस्तित होते कार्यक्रमास द्यानंद शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष लक्ष्मीरमन लाहोटी,सचिव संश

शियाणी संयक्त सचिव सुरेश जैन,कोषाध्यक्ष संजय बेरा. संचालक अजिंक्य सोनवणे, विशाल लाहोटी, विशाल अधवाल, मकरंद साबे,ऋी। समितिचे अध्यक्ष अंड अशीष बाजपाई,डॉ सुरेश भट्टड, शांतिलाल कुबेरिया उपस्तित होते. तत्पूबी पर्यावरण दिनानिमीत्य कॉलेज परिसरात वृक्षारोपण राज्यमंत्री संजय बनसोडे व बी बी ठोम्बरे यांच्या हस्ते करन्यात आले तसेच दयानंद शिक्षण संस्था अंतर्गत सायंस महविष्याल्यास भेट देऊन तेथे ऑनलाइन टीचिंग ची पाहनी केली तसेच ऐप्पद्वारे विध्यार्थ्याशी संवाद साधला. दयानंद क्रिकेट

ग्राउंड ची केली पाहनी राज्यमंत्री सन्जय बनसोडे यानी लातुर येथे अध्यावत आंतरराष्ट्रीय पातली च्या धर्तीवर आंतरराष्ट्रीय पातल। २५। क्रिकेट ग्राउंड होत असुन त्या ग्राउंड ची पाहणी करुण त्याबदल रमजंद शिक्षण संस्थाच्या

ग्राउड सा पहिणा करूण त्याबद दयानंद शिक्षण संस्थाण पदाधिकारी यांचे कौतुक केले. यप्रसंगी दयानंद साय महाविष्यालयाचे प्राचार्य जयप्रकाश दरगड, दयानंद वाणिज्य महाविध्यालयाचे प्राचार्य डॉ श्रीराम सोलून्के,दयानंद कला महाविध्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ एस पी गायकवाड.दयानंद वाणिज्य पर्यवेशीका डॉ महिवध्यालयाच्या समन्वयक उपस्तित सत्रसंचलन यानी केले

शोभिवंत मासे पालन व्यवसाय करावा

डॉ. विश्वास शेंबेकर यांचे मत दयानंद विज्ञान महाविद्यालयात 'प्राणीशास्त्र' विभागाची कार्यशाळा विविध तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन व प्रात्यक्षिक माध्यमात्न मार्गदर्शन

लातुर (प्रतिनिधी) :

शोभिवंत मासे, त्यांचे प्रकार, प्रजनन व महत्व समजावन घेऊन आजच्या तणावपूर्ण काळात शोभिवंत मासे पालनाचा मोठा व्यवसाय शहरी भागात चाल आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी या क्षेत्रात व्यावसायिक म्हणून उतरले तर त्यांचे भवितव्य उज्ज्वल असल्याचे मत डॉ. विश्वास शेंबेकर यांनी व्यवत केले

दयानंद विज्ञान महाविद्यालयात 'प्राणिशास्त्र' विभागातर्फे स्वा. रा. ती. म, विद्यापीठ, नांदेड व वजीसी सी.पी.ई. अंतर्गत बी.एस्सी तृतीय व व्दितीय वर्षाच्या जयप्रकाश दरगड, उपप्राचार्य डॉ. एस. जाधव यांची उपस्थित होती.

प्रकार, त्यांच्यापासून मिळणारे मघ, मेण व कोणत्या पघ्दतीचा अवलंब करावा, आणि मानवी जीवनातील त्यांचे महत्त्व घरात, वागेत, शाळेत व इतरही ठिकाणी हे मार्गदर्शनावरोवर प्रात्यक्षीकासह पटवृन गांडुळापासून खतनिर्मिती कशी करता सांगितले. तसेच प्राध्यापक व विद्यार्थ्यांनीही वेते हे सोदाहरणसहित पटवन सांगितले मधमाशांवर सखोल असे संशोधन करावे तसेच गांडळ निर्मिती हा जर व्यवसाय असा आशावादही व्यक्त केले.

रासायनिक खत व रसावनांचा वापरामुळे कसे करून घ्यावे याविषयी अनमोल शेती, पर्यावरण व सजीव सृष्टीचा नाश होत । मार्गदर्शन केले. समारोप सत्रात दिवसभरात असून मानवी जीवन व आरोग्य घोक्यात शिकवलेल्या कौशल्याचे मानवी जीवनात आले आहे. त्वामळे अशा या रासायनिक किती महत्व आहे याविषयी डॉ. रत्ना खत व रसायनांचा वापर टाळावा. त्यावर कीर्तने, डॉ. फडके स्वाती, डॉ. सिसीं, डॉ अभ्यसक्रमातील 'कौशल्य विकास' एस. वेळाळे. प्राणिशास्त्र विभाग प्रमुख चाकर वेथील मधुमाशी पालन उपाय म्हणून कृषिसंस्कृतीत नैसर्गिक गांडूळ मालवीय आदीनी आपापली मते मांडली वा विषयावर एकदिवसीय कार्यशाळा डॉ. रवींद्र सोळके, प्राणिशास्त्र अध्यास करणारे तुच्च उद्योजक दिनकरत्त्व खताचा वापर करावा. कारण गांडळपासून वा चारही सत्राच्या माज्यमातून वी.एस्सी घेण्यात आली. 'प्राणिशास्त्र' विभागाची मंडळाचे अध्यक्ष डॉ. संजय ननावरे, पाटील यांनी निसर्गातील मधमाशाचे मिळणारे खत पिकांसाठी पोषक द्रव्य तृतीय व विदतीय वर्षांच्या 'प्राणिशास्त्र' ही कार्यशाळा एकुण चार सन्नात झाली. उद्योजक दिनकरराव पाटील, प्रा. गोपाळ स्थान मानवी जीवन व वनस्पतीच्या पुरवटा करणारे असते. त्यासाठी त्यांनी अध्यासक्रमातील नवीन सुधारित कीशल्य यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्व डॉ. अवस्थी, प्रा. डॉ. कोलपुके, प्रा. डॉ. असिताचासाठी अनन्यसाधारण असल्याचे प्राच्याकिसाहित व्यावसायिक पथ्रतीने विकासाची प्राच्याकिसाह सांगापांग चर्चा सांगत मधमाशी पालन व व्यवसाय गांड्ळीनीमंती कशी करतात, त्यासाठी झाली.

केला पाहिजे. यासाठी त्यांनी मधमाशांचे कोणत्या जातीची गांड्ळे उत्तम आहेत म्हणन निवडला तर त्यामध्ये विद्यार्थ्यांना प्रा. गोपाळ अवस्थी म्हणाले की, खुप मोठी संधी आहे. व त्या संधीचे सोने

प्लास्टीकचा उपयोग पर्यावरण पूरक करता येऊ शकतो

(प्रतिनिधी) प्लास्टीकची निर्मिती व वा-परामुळे पर्यावरणाच्या संतुलनाचे काही प्रश्न निर्माण होत आहेत. हे जरी खरे असले तरी, आधुनिक संशोधनाने प्लास्टीकच्या रासायनिक रचनेत बदल करून त्याचा वापर व निर्मिती ही पर्यावरण पुरक करता येऊ शकते, असे मत राष्ट्रीय रासायनिक प्रयोगशाळा, पुणे येथील जेष्ठ शास्त्रज्ञ डॉ. वडगावकर यांनी व्यक्त केले.

विज्ञान दयानंद महाविद्यालयात सुरू असलेल्या इन्स्पायर इंटरनशीप कॅम्पच्या तिसऱ्या दिवशीच्या पहिल्या सत्रात पुढे बोलताना डॉ. वडगावकर म्हणाले की, भारतातील व जागतील अनेक राष्ट्रात या संबंधिचे संशोधन चाल आहे. सामान्य लोकाच्या भाषेत ज्याला प्लास्टीक म्हणतात ते एक पॉलीमर असन, त्याचा वापर केवळ

कॅरीबॅग तयार करण्यापूर्ता मर्यादीत नस्न, त्या पास्न शरीरातील कृत्रिम अवयव बनवण्यासाठी सुध्दा होत असतो. हृदयरोग शास्त्रक्रिया नंतर रक्त वाहिनी वापरत्या जाणारे, स्टेंट पेजमेकरने गुडघ्याच्या शास्त्रक्रियेत वापरल्या जाणारे विशिष्ट पॉलिमर पासनच बनवलेले असते. पण्याच्या रासायनिक प्रयोगशाळेत आणि जागतिक स्तरावर या संदर्भातील संशोधनाची माहिती सोप्या व

रंजक भाषेत डॉ. वडगावकर यांनी विद्यार्थ्यांना समजावन सांगितली.

अत्र साखळीला बाधा न आणता शेतातील टाकाऊ पदार्थ पासनही प्लास्टीक निर्मितीकरून पेटोकेमिकलला कसा पर्याय निर्माण करता येऊ शकेल. यावरही आपल्या व्याख्यानात त्यांनी अधिक भर दिला. प्लास्टीक वापरातील संकल्पना त्यांनी समजावन दिली.

दुसऱ्या सत्रात टाटा

मुलभुत संशोधन केंद्र मुंबई, येथील जेष्ठ खगोल शास्त्रज्ञ डॉ. नरसिंह यांनी भारतीय खगोलशास्त्र इसवीसनाच्या तिसऱ्या शतका पूर्वीही किती समृध्द होते याची माहिती दिली. निरीक्षण अधारीत खगोलशास्त्र, मलभूत विज्ञानातील संशोधन आणि तंत्रज्ञान याचा समन्वय साधन भौतिकी विज्ञानातील शोध कसे लागत गेले हे त्यांनी न्यूटन, आईनस्टाईन यांच्या संशोधनाचे सोदाहरणासह स्पष्टीकरण दिले. त्याच बरोबर सुर्याचे वय व ग्रहमालीकेतील इतर ग्रहांचे वय काढण्याचे सत्र ही त्यांनी सांगितले.

इन्स्पायर शिबिराच्या यशस्वीतेसाठी प्राचार्यं डॉ. जयप्रकाश दरगड, समन्वयक रामकृष्ण लङ्का यांच्या मार्गदर्शनाखाली विश्वंभर इंगोले, अमोल सांजेकर, गोपाळ अवस्थी, विकास जाधवर सह अन्य शिक्षकेतर कर्मचारी कार्यरत आहेत.

Energy

- Every years college undergoes energy audit and it is being done by PCRA.
- For saving of the energy LED lights, 5 star rating equipments, sensors are implemented in the buildings and LED street lights in the campus.
- On the different roofs of buildings solar panels are installed with different capacities like 10k.w., 15 k.w, 20 k.w., 30 k.w. etc.

Affiliated to Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

UGC-CPE, DST-FIST, NAAC Re-Accredited "A" Grade College, Best College Award, Best Principle College Award, Best Principle College Award, Best Principle College Award, Best Principle College College Award, Best Principle College College Award, Best Principle College Coll

Energy
Management
Cycle

Verification
Monitoring and
Reporting

Absolute Energy Savings and Investment made -

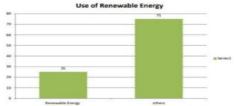
gy Audit Report

Solar Panel water Heater In Girls Hostel Total Electricity Savings Rs 11.73
126900 KWH/ Year Lacks/Year

Percentage usage of Renewable Energy

Solar Water Heaters

Solar Power Generation Plant

'दयानंद'मध्ये कार्यशाळा : सी. जयसूर्या यांचे प्रतिपादन उर्जा संवर्धनाची गरज

Investment

Rs. 19.05

Lacks/year

स्तर्भः उनैया पाप उपोण्धेर् कंपरी, कारवारी, धाराजुर्वतित येव कारा अर्थेक पटकांपा गोववा प्रधानात केला काती, पारणा प्रपानात केला काती, पारणा प्रपानाक पर्णाच्या कार्योक कार्यो कार्ये कार्या कार्या कार्या कार्या कार्या उन्हेंगा कारवाकीलं भेटी स्वाधित उन्हेंगा कारवाकीलं य कार्यक्रमण्या पापा ग्रंगे गार्विय आहे. त्यावाधी उन्हें मंध्येत्र में कारवास्त्री गार आस्त्राच्ये प्रतिचारण मी.नयमूर्य पार्थी केले कार्य केले.

पार्थर, विद्वार पर्वाविद्यालयाः उसमें परवार्थ्याने सार्थि प्राव्यालयाः या विषयपार्थालः एकदिएसीयः प्राप्तां से प्राप्ताः इति, पेतावरः प्राप्तां सं प्राप्ताः इति, पेतावरः प्राप्तां सं प्राप्ताः इति, पेतावरः प्राप्तां स्थापितः प्राप्ताः सं प्राप्तां स्थापितः प्राप्ताः सं प्राप्ताः प्राप्ताः प्राप्ताः स्थापितः प्राप्ताः प्राप्ताः पर्वातः स्थापितः प्राप्ताः प्राप्तां पर्वातः स्थापितः प्राप्ताः प्राप्तां पर्वातः स्थापितः

वयांनद विद्वान नहर्विधालयात कार्यत्वाचेषे प्रद्यादन सी.नयमूर्धा यांच्या इतन्त्रे याचेकी प्राथार्थ ही. त्रयप्रकात दरनह, ही. चंद्ररोका स्थानी आसी.

प्रशार्थ हाँ लगप्रकाल दरगड प्रणार्थ, लगण्यासाठी अह, पास, निकास प्रथमध्ये जती सात आहे जतीय जनेत्री जाते, उनेंदे संस्तरेत स नार्थ व्यवस्थापन करने मानवार्थ आप्र कर्तम्य जाते, पील प्रथमध्ये प्राप्तन स्टब्स्यान्त्र प्रथमध्ये पात्रिक स्थासाठी जातान्त्रकाति निर्माण करारी, आहेरी ले स्थासित सुदसंस्थानन पेरुवारी प्रा. पालनाथ मुख्यालय, की. डा. टर. जनावार, प्रा. किंवारी सामनी, प्रा. एवं. के मार्च, प्रा. किंवारी सामनी, प्रा. एवं. के मुख्य, प्रा. अर्थियों कोंग्रंथ, में, कुवारत सामनीकर, प्रा. जींद्र मोर्चुल, प्रा. वीरियों कोंग्रंड, प्रा. नेपा पहिल, प्रा. वीरियों कोंग्रंड, प्रा. नेपा पहिल, प्रा. किंवल मिलों, प्रा. नेपा पहिल, प्रा. किंवल मिलों, प्रा. नियम पुराले, प्रा. की. काम कोंग्रंडिंग, प्री. विवाद किंद्र, प्री.

Institutional Training Program: PCRA, Ministry of Petroleum

Management of Energy Conservation Programs

National Energy Conservation week

14th Dec to 20th Dec

Institutional Training Programs by PCRA, Ministry of Petroleum & Natural Gas GOI

Youth Awareness Program
Sanrakshan Kshamata Mahotsav

Energy

- The total power generated by the solar panels in the campus is 176 k.w. and being shared with MSEB so there is a substantial decrees in the light bills received form MSEB.
- 66,44,444 Rs. is invested for this purpose.
- The institute is well set for clean and use of renewable energy in the campus.

दयानंद महाविद्यालयात ऊर्जा व्यवस्थापनावर चर्चासत्र

: येथील दयानंद विज्ञान महाविद्यालयात ऊर्जा व्यवस्थापन या विषयावर एकदिवसीय चर्चासत्र आले. अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश दरगड. तर प्रमुख पाहणे म्हणून पेट्रोलियम मंत्रालयद्वारा प्रमाणित ऊर्जा ऑडिटर केदार खिमतकर हे होते. कार्यालयीन अधीक्षक सुधीर तिवारी यांचीही उपस्थिती होती

ऊर्जा आणि ऊर्जेच्या स्रोतांचे संवर्धन करणे ही काळाची गरज आहे. याचबरोबर त्यांनी वीज संवर्धनाच्या उत्कृष्ट पद्धती, घरगुती ऊर्जेचे व्यवस्थापन आणि इंधन बचरीमाठी वाह्न चालविण्याच्या

लातुर, ता. १८ (बातमीदार) उत्कृष्ट पद्धती यावर श्री. खिमतकर यांनी मार्गदर्शन केले.

> कर्जा व्यवस्थापनाच्या माध्यमातन मानवी विकासाबरोबर देशाचीही उन्नती साधता येते. त्यासाठी सर्वांनी ऊर्जा बचतीसाठी सर्वतोपरी प्रयत्न केले पाहिजेत असे श्री. दरगड म्हणाले. या प्रसंगी पेटोलियम मंत्रालयाच्या व्यवस्थापन या माहिती पुस्तिकेचे प्रकाशन करण्यात आले.

प्रास्ताविक व सूत्रसंचालन डॉ. चंद्रशेखर स्वामी यांनी केले. प्रा. मेघा पंडित यांनी आभार मानले. या वेळी डॉ. एस. एस. बेल्लाळे, प्रा. शिवाजी आळणे, प्रा. युवराज सारणीकर, डॉ. नंदिनी कोरडे डॉ. जमन अंगलवार

लात्र : दयानंद विज्ञान महाविद्यालयात आयोजित कार्यक्रमात पेटोलियम भवता क्रांकेच्या व व्यक्रमात डॉ. मंत्रालयाच्या माहिती पस्तिकेचे प्रकाशन झाले. या वेळी डॉ. जयप्रकाश दरगड, केदार खमितकर, चंद्रशेखर स्वामी, सुधीर तिवारी.

डॉ. रत्ना कीर्तने, डॉ. स्वींद्र सोळुंके, गायकवाड, डॉ. विश्वनाथ मोटे, प्रा. प्रबंद, ऑक्नक विवासकर, चीपा डॉ. महेश बेंबडे, डॉ. अण्णाराव चौगुले, डॉ. विजेंद्र चौधरी, डॉ. ललित ठाकरे प्रा विजयसिंह आदी उपस्थित होते.

राहल जाधव. डॉ. गजानन बने. प्रा. श्रीयश माहरकर, श्री. मोहसीन शेख वेवारी निवड

Dainik Ekmat

ांती माजरी

नारतहेच अंचेडकर पांची १२० वी

ड साठे सेवाभावी मंडळाजा वर्तीने

सामृहिक याचन, प्रतिज्ञा करून ल राजीयनगरमधील साहित्यसम्राट

करण्यात आले. वर्षभवत विविध

उपक्रमाच्या माळमातून आंधेडकरी

र्रावता करण्यात आली. कार्यक्रमास

ध्य माणिक एवर, अध्यक्ष मुरेश

जनवाद मंभाजी गव्हाने विश्वान

स्तरं, बद्रवान समस्तराव, दिसागा

का उपादे, प्रस्ताद कॉबर्ड, सतीवा

मस्य, यालाजी सूर्ववंती, वीगेश

असंस्मित्रसन्त्य वतीने आवेजिन

रचेमारी १६ वर्षे वयोगरातील लातूर

प्र दि ३२ एपिल गोली मत

)) लातूर, शुक्रवार, दिनांक २० एप्रिल २०१८

http://www.dainikekmat.com

महत्त्वाचे ऊर्जेच्या स्रोतांचे संवर्धन करा

▶ऊर्जा ऑडिटर केदार खमितकर यांचे प्रतिपादन ▶दयानंद विज्ञान महाविद्यालयात ऊर्जा व्यवस्थापन विषयावर चर्चासत्र

स्रोतांचे सेवर्धन करणे हो करळाची गरन आहे, असे व्यक्ती ऊर्जा बच्छीमाठी विविध जायधीजना सांतुन प्रतिचादन कर्जा ऑडिटर केवर खन्तिकार बांनी केले. योग दिला देण्याचे कर्जा आक्ला मह प्रतिपादनकुर म विभवावर एक दिवसीन चर्चास्त्र अनेतिन करण्यतः । व्यवस्थापन मा महिती पुस्तिकेचे प्रकाशन्त्री वरण्यतः असे होते. या इसंगी कर्जा ऑडिटर खर्मिक्सर आसे.

नपाकास परगड होते तसेच चर्चासताचे एकलका विवारी पांचीरी उपस्थिती होती.

देशाचीही उनती सापता येते. त्यासाठी सर्वांची कर्या - विद्यावी बहुमंख्तेने उपस्थित शेवे.

लातूर (प्रतिनिधी) : कर्ज आणि कर्जेच्य - बचतीसकी फर्जतोपनी प्रवल केले पहिने, या तिवाव दवानंद विज्ञान महाविद्यालयात कर्या व्यवस्थापन केले. या प्रतांगी पेट्रोलियम मंत्रालयाच्या कर्या

चंद्रशेक्षर स्वामी बांनी केले वर आधार प्रा. मेशा पींडव डॉ. चंडशेखर स्वामी, कार्यक्रपीन अपीक्षक सुधीर - यांनी मानले. चर्चासञ्चा वशस्यीतेसाळी तरी डॉ. एस, एस, बेहाळे, प्रा. शिधानी आळपे, प्रा. युवरान या चर्चाराप्रदर्शनी पुढे बोलगाना स्विमान्डर नाएपीकर, डॉ. नीईनी कोरडे, डॉ. नमन अनुसवार, पानी पीनसंवर्धनाच्या उत्पृष्ट पण्याी विषयी महिती 🏻 हाँ, राला किर्तने, हाँ, रखेंद्र संद्रहरू, हाँ, महेश देण्याबरोबरच घरएती कनेचे जनस्थापन आणि चेंबडे, इर्ड. अग्याराव चीपुले, इर्ड. विनेंद्र चीपरी, इंपन यन्त्रीसरी यहन चलकिण्यच्या उत्कृष्ट डॉ. लित राक्ने, प्रा. चिनवसिंह गणकवाद, डॉ. च्छाती आहे विषयंतर व्यक्तील आगे पार्धरांन केले. विरयनाथ मोटे, प्रा. गहल नापव, छां. गनानन थने. प्राचार्य डॉ. दरगड यांनी अध्यक्षीय रामरोप्ता कर्या प्रा. श्रीयत महस्कर, मोहगीन शेख आदी वरिष्ठ य लवस्थानाच्या माध्यमान मानवी विकासक्षेत्रर कवित्र महिवालपातील प्रध्यापक व वर्मचारी अपि

- A A A . C.

जीवन संजीवनीचा उपयोग प्रत्येकाने केला पाहिजे

लोकमत न्यूज नेटवर्क

लातूर : जीवन संजीवनी म्हणजे बेसिक लाईफ सपोर्ट होय. आजच्या धावपळीच्या यगात प्रत्येकाने जीवन संजीवनीचा उपयोग करणे गरजेचे ठरत आहे, असे प्रतिपादन औरंगाबादच्या एमजीएम हॉस्पिटलमधील वरिष्ठ भूलरोगतज्ज डॉ. शिल्पा लोया यांनी केले.

दयानंद विज्ञान महाविद्यालयात आयोजित १६ व्या इन्स्पायर शिबिराच्या सोमवारच्या तिसऱ्या दिवशीच्या सत्रात त्या बोलत होत्या. यावेळी प्राचार्य डॉ. जयप्रकाश दरगड, समन्वयक माजी प्राचार्य आर.एच. लडा. उपप्राचार्य डॉ. एस.एस. बेल्लाळे, प्रा. उमाकांत झंजारे, प्रा. गोपाल अवस्थी, प्रा. अमोल सांजेकर, डॉ. आर.आर. शेटकार, मोहसीन शेख, अक्षय कलकर्णी उपस्थित होते.

यावेळी डॉ. लोया म्हणाल्या, जीवन संजीवनी हे जीवनाचे खरे अमृत

इन्स्पायर शिबिरात विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले.

मेंदवरीलही परिणाम टाळता येऊ शकतात...

 डॉ. लोया म्हणाल्या, मूर्च्छित व्यक्तींचा श्वाच्छोश्वास, नाडी पाहन हृदय असलेल्या ठिकाणी दोन्ही हातांनी दाब देत तीस मिनिटांपर्यंत खालीवर करावे 🗺 🗯 वैद्यकीय मदत मिळेपर्यंत असे केल्यास २० ते ३० टक्के मुर्च्छित व्यक्तीचा प्राण वाच् शकतो. तसेच मेंद्रवरीलही परिणाम टाळले जाऊ शकतात.

आहे. आजच्या जागतिकीकरणाच्या यगात माणसांच्या जीवनात सतत धावपळ आहे. त्यामळे दैनंदिन जीवनामध्ये काम करत असताना एखादा व्यक्ती अचानक मच्छित. अचेतन होऊन अस्वस्थ पडल्यास तात्काळ जीवन संजीवनीचा उपयोग करून त्या व्यक्तीचा प्राण वाचवि येऊ शकतो, असेही त्या म्हणाल्य यावेळी लातरच्या शासकीय वैद्यकी सर्वोपच महाविद्यालय 15

डॉ. शिल्पा लोया : दयानंद महाविद्यालयात इन्स्पायर शिबीर सेंद्रीय शेतीला जागतिक बाजारपेठ मिळाली पाहिजे : डॉ.बेल्लाळे

वेबील द्यानंद विज्ञान महाविद्यालयात मेंद्रीय शेती उत्पादनाचे आगेग्वविषयक मलस्य या विषयाचा एकदिवसीय कार्यशाओसे आयोजन परण्यात आने होते. या पार्यशायेत थी. मंत्रय रोमन, विवालक सर्ग विकास समिती, अकोला व झॅ.ब्ही.पी. सूर्वकेती, थी. ए.एन.जायव, शी. रमेश चिट्ठे आदी तन्त्र व्यक्तीचे मार्गदर्शन जिल्लावातील शेलक-वांनी लाभले. या मार्गटर्शनाचा लाभ पेऊन लानू जिल्ह्यातील विविध शेजक-यांनी सेंद्रीय शेती करण्यास नवी दिशा मिळाली. या कार्यशाळेची खरी फलब्रुती ही लातूर जिल्हा कृषी महोरसव -२०१८ मध्ये दिसूर जाली.

इतंतुत खुर्द येथील शरद संभाजी पवार, मनोहर मुजबात, वालाजी विराजदार, गणपती शोळवर, महादेव विडवे, मुलगावे म नोत्त, अधित पवार, सुरेश मसलबर, निळबढ बुंजे, राम लोखंडे, मंग्राम चारोले आदी शेलक-यांनी जवजवस ४०-५० एकर पेका जस्तु शेजी मध्ये सेंट्रीय पच्टतीने शेजी चिकदन नवा इतिहास

महाविद्यालयाचे प्राथार्य हॉ. जवप्रकाश द्राग्द वांच्या मर्गदर्शनास्तर रुखाचार्य हो, एस.एस. बेहाले, प्रा. किवाजी आवले, डॉ. व्हिंद्र मोव्हेंके, डॉ. चंद्रशेखर स्वामी, प्रा.शशिकांत बदम, डॉ. एमोटटी शेटबार आदी प्रध्यापकांनी हांगुळ खू. मेंट्रीय हेती शेतकरी गटातील सेंद्रीय पध्दतीने शेती करणा-या शेतकर-रुग्णालयातील डॉ. दीपक कोक बंधी प्रयम भेटून व खांची मुनायत पेडन मेंट्रीय तेती संदर्जन आणि डॉ. पाटील यांनी मार्गदर्श विविध प्राप्त विश्वारते. द्यानंद विज्ञान महाविद्यालवातील मेंद्रीय

शेतीविषयक वर्षमाधेतील मार्गदर्शनाचा पायदाही विचारता. त्यावेळस शेलकारी म्हणाले की, ट्यानंट विज्ञान मजावियालयातील मेंद्रीय जेतीकरील कार्यजाला व त्या कार्यजालेतील विविध तत व्यक्तिपद्मा मार्गदर्शनाचा लाभ आम्बाला झाला. त्या मार्गदर्शनासमा आभी मेंट्रीय अक्षयान्ये, कड्यान्ये,मेंट्रीय गुळ टाळी, मेंट्रीय भाजीयाला पिकविला अलाच विष्मुक भाजीयाला आसी लोकंपर्वत पेलचवले. केंसर मारख्या महाभवानक रोगागासून लॉकरची मुकता करतो लोकांना चांगले आरोग्य देण्याचा प्रथल माणून अशा सर्वय स्तराबील लोक खोदी करतात. डॉ.एस.एस आदी प्राच्याकांनी केले आहे.

बेह्याके अने म्हणाले की, मेंट्रीय शेतीत उत्पादित केलेला मात हा लाक जिल्हा, भागतस्थ नक्षे तर जगतिक स्वताक लोकांनी खोटी केला पातिके मेट्रीय शेतीला जागतिक बाजागोठ मिळाली पाहिते. उस्प सेंट्रीय शेरी आगेष्य लोकांना निवाले पाहिते. रासायनिक खुतांचा वापर कमी केला पातिने कारण केनरसारख्या महाभवानक रोगांना लोडांन सामोरे जावे लागते. ते बुटेतरी बांबले पाहिले असे अनमोल मत त्यांनी प्रतिपादन केले.

म्हणूनच सर्व बांधवानी सेंद्रीय फर्ज़ानि विकासलेल्या सर्व बनतो जरूनच मेंद्रीय प्रेतीतून विश्ववितेले अञ्चयान्य, भाजीयाला अञ्चाचा समावेश आहारात बरावा असे आखान शेतक-यांनी व दावों हे करील, डॉक्ट, हॉर्जिनभर प्रध्याप, शिक्षक सर्वनामान्या । दवानंद विज्ञान महाविद्धालयाचे प्रापार्व हाँ. जवशकाश दागड

Energy

- Workshops/Seminar/Conferences are regularly organized for students, teaching and non teaching staffs on renewable energy, energy management and nonconventional energy sources.
- "Institute has solar energy materials and nanotechnology" recognised research center. Research guides and students works on solar energy materials preparation and applications.

Energy

- Number of research papers, thesis gets published by this research centre.
- Institute always monitors the setting of power managements on computers / monitors/ all electrical & Electronic equipments.
- Besides this institute organizes various activates/workshops/ training program/ celebration of environmenta days for students, teaching & non teaching staff.

Workshop on FISH FARMING for Students & Farmers in Collaboration with NFBD

- In the institution, covide-19 centre is established for protecting students, faculty, staff and adjacent communities to slow the spread of corona virus in the campus.
- Screening at the entry with temperature measurement, hand sanitization, wearing of masks etc. are tested.
- The building campus regularly sanitized by spray sanitization machines. For paper documents IR machines are used in office & Principal's cabin.

- The sanitizing liquid chemical is synthesized in the chemistry lab of our institute.
- Counseling & Guidance is regularly followed for students, staff members.
- The following public health measures being followed.

राज्यात लातूरची दयानंद शिक्षण संस्था अव्वलस्थानी

द्यानंद शिक्षण शंस्था अञ्चलस्थानी तयारीशाठी अनुभवी प्राच्यापक यांचा द्यानंद शिक्षण शंस्था अंतर्गत सर्वेच आहे असे म्हटल्यास वाको ठरणार नाही. संघ उपलब्ध करून दिला आहे शिक्षन महाविध्यालयात पायक्रोसॉफ्ट अँव क्यार्ट

armoral शैशनीक नुकसान होयू नये दयानंद शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष लक्ष्मीरमण लाहोटी, सधिव

रमेश बियानी सन्माननीय स्मार्ट बोडांच्या माध्यमातून ऑनलाइन शिक्षण गेली

देशात कोरोनाच्या महामारिने गेली प्रणालीमधे ऑनलाइन च्या माध्यमातून बोर्डाच्या माध्यमातून ऑनलाइन टीचिंग

मायक्रोसॉफ्ट ॲप व स्मार्ट केला होम ऑफ वर्क

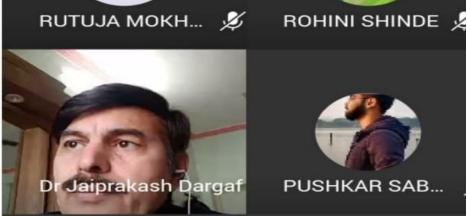
विष्याधीं आपल्या शंकेचे निरासन संचालक मंडळ यांनी ऑनलाइन टीविंग प्राध्यापक यांच्याकडून करन घेत आहेत सुरु केली. मायक्रोशॉफ्ट ऑप डिजिटल तसेच विकायलेल्या टॉपिकवर वर्कशिट रूप मधे रमार्ट बोर्ड उपलब्ध करून या दिली जात आहेत फाटस

देण्यात विध्यापिठ स्थरावर पहीला मान पटकवला आहे.

गुणवरी बरोबर संस्थेने शैक्षणिक अत्यापुनिक सुविधा

संस्थेच्या सर्वच महाविध्यालयात ग्रंचालय,प्रयोगशाका, अभ्यासीका,क्लास होम वर्क म्हणून विष स्वरुपात संस्थेच्या परिसरात क्रीडां मैदान असून आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील भव्य दिव्य

- Physical distancing more than 3 fit as far as feasible.
- Use of face cover/mask
- Frequent hand washing with sanitizing soap etc.
- Temp measurement, Oxygen level measurement equipment procedure is followed.
- Installation & use of Aarogya setu app have been made mandatory to every one.
- Institute is regularly following the guidelines of state & university.
- Organization of workshops on covid-19 and related topics.

दयानंद विज्ञान महाविद्यालय,लात्र्र

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सुचना

खालील सुचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

- विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयात मास्क वापरणे वंधनकारक आहे.
- महाविद्यालयात वावरताना विद्यार्थ्यांनी
   शारीरिक अंतर (6.फुट) ठेवणे आवश्यक आहे.
- # विद्यार्थ्यांनी स्वत:साठी आवश्यक असलेले पिण्याचे पाणी बरोबर घेऊन येणे आवश्यक आहे
- # महाविद्यालयात येताना वडीलांचे संमतीपत्र वर्ग शिक्षकाकडे Whatsapp Group वर जमा करणे गरजेचे आहे
- महाविद्यालयात एकत्रीत फिल नये त्याच
   बरोबर स्वच्छतागृहामध्ये गर्दी करू नये.
- * आजारी असलेल्या विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयात येऊ नये.Online वर्गच करावेत.
- सॅनेटायझर स्वतः आणावे व ठराविक वेळेनंतर
   सॅनेटायझरचा वापर करावा.
- एका बाकावर एकाच विद्यार्थ्यांनी बसावे.

Dayanand Covid Center

- Institution has given free of cost independent building for an authorized Dayanand Covid-19 Center which is run by Municipal Corporation, Latur for the vaccinession.
- Institution has also provided free of cost independent building for the vaccinession centre. Daily more than 350 peoples are vaccinated in the center.
- Institution also provided Covid-19 Rapid antigen test centre to latur Municipal Corporation. It is an independent building space in the campus.

Dayanand Covid Center

- During covid-19 our institution has donated free mask (nearly 5000) to the needy people, Municipal corporations staff, our Institutions teaching & non teaching staff. All the masks are being prepared in the institution by fashion design centre.
- During covid-19 our chemistry departmental synthesized special hand wash sanitizer. About 5000 (100 ml) sanitizer bottles also donated to the needy people, staff, students and parents.
- Institution also donated free food, grains, all the needy items of food preparation to poor people. The expenditure towards this is 3 lakhs.

कोरोनाच्या लढाईसाठी दयानंद शिक्षणसंस्थेचा पुढाकार

OlApr2020

www.newsloknayak.com

महाविद्यालयात सुरुय निर्जंतुकीकरण मोहीम... See More

Telangana University,

Supported by Indian Academy of Sciences, Bangalore, Indian National Science Academy, New Delhi The National Academy of Sciences, India, Allahabad

Science Academies Virtual Lecture Workshop

COVID-19: Basics to Clinical

ORGANIZED BY DEPARTMENT OF BOTANY, TELANGANA UNIVERSITY

Certificate of Participation

This is to certify that

Dr. Komal Sudhakar Gomare

has participated in Two day Science Academies Virtual Lecture Workshop entitled "COVID-19: Basics to Clinical" organized by the Department of Botany, Telangana University, Dichpally, Nizamabad held on 9th-10th December, 2020.

Prof. B. Vidya Vardhini Dr. M. Aruna Dr. A.A. Haleem Khan

Dayanand Science College

Department of Microbiology and Biotechnology

Guest Lecture

Time: 11:30am to 12:30pm On Virtual Platform of Microsoft Teams

Topic: Introduction to Bioprocess Technology

Resource Person Mr. Ram R Gaikwad

Senior Officer Bharat Serums and Vaccine, Mumbai

Environmental/Green Practice

In this way our institute doing best practices for maintaining green & environmental & hygienic campus. There may be few weaknesses or lacunas in doing so, we expects the necessary suggestions from you.

Generous Management of DES

 To do all above practices Dayanad Education Society's Hon President Shri Laxiramanji Lahoti, Hon Vice President Shri Arvindraoji Sonwane, Hon Secretary Shri Rameshji Biyani and Jt Secretary Shri Sureshji Jain plays key vital roll in the implementation. I take this opportunity to thank our visionary Management for their generous cooperation & support.

Supportive Staff of DSCL

I also express my thanks to all the SAP committee members specially Dr Komal Gomare, Dr Bellale, Dr Swami, Dr Mahurkar, Dr Chougule, & Mr Vivekanand Deshpande for preparing the SAP proposal in a proper way due to this we received this award.

Sustainable Environment Creative MGNCRE

Finally, Once again I thank MGNCRE for giving "One District One Championship" award to our Institution under SAP of MGNCRE.

Future plans

- To Undergo structural audit every year
- Installation of more solar panels
- Organization of International conference on burning environmental topics
- Association of technical staff for rural drinking water testing

